

zódás, amelyet az említett területen minden kétséget kizáróan sikerült tisztázni. Az itt folytatott földmunka során őskori (neolit) cserepek kerültek felszínre. A szondázás ellenére ezekhez kapcsolható objektumot nem sikerült feltárnunk. A kutatás során azonban újabb, a homokköves rétegbe vágott sírt figyeltünk meg és bontottunk ki.

A leletmentés során mintegy 260 m² területen 22 sírt tártunk fel és dokumentáltunk. A sírok a kis felületen folytatott kutatás alapján ÉK–DNy irányú sorokba rendeződnek. A fent bemutatott leletanyag alapján a sírok feltehetően egy nagyobb sírszámú úgynevezett köznépi temetőhöz tartoznak.

Munkatárs: Marton Tibor.

BELÉNYESY KÁROLY

17. Balatonszentgyörgy, Sport utca (Somogy megye) B, LT

A balatonszentgyörgyi vasútállomás és az adótorony közötti szakaszon optikai kábelfektetést végeztek, amely munkálatok érintették a Németh Péter által 1998-ban építkezés, illetve szennyvízcsatornázás közben leletmentett Határi-dűlő elnevezésű lelőhelyet.

2002. október 3–11. között építés közbeni megfigyelést, illetve leletmentést végeztünk a kivitelező költségére.

A kb. 30 cm széles, és 60 cm mély árokban a Sport u. 36., 38., 40. és a 42. sz. házak előtt kerültek elő szórványos, objektumhoz nem köthető őskori edénytöredékek. A Sport u. 44. sz. ház előtt a gyalogkapu és a garázs bejárata közötti részen az árokban paticsos törmelékes réteget lehetett megfigyelni.

A kutatható területen egy teknős aljú, árokszerű képződmény egy szakaszát sikerült feltárni. Az objektum betöltése vastagon paticsos, melynek egy része igen kemény, de nem összefüggő réteget alkotott. Értékelhető leletanyag az ez alatti fekete, kissé hamus rétegből került elő: nagyobb, bronzkori oldal- és peremtöredékek, egy pseudo-kantharos fül, kelta tál átfürt peremdarabja, egy csaknem ép korongolt kis bögre és egy szintén kiegészíthető, kézzel formált kis bögre töredéke.

KÖLTŐ LÁSZLÓ

18. Balatonudvari, Fövényes (Burka) (Veszprém megye) A, H

A Balaton-felvidék csatornázásával kapcsolatos földmunkák során a település Burka nevű részén eddig ismeretlen lelőhelyen késő avar és honfoglalás kori sírok kerültek elő. A feltárás a nyomvonal (38 méter D–É-i és 20 méter Ny–K-i) és ennek 5 méter széles sávjában történt. Ennek alkalmával 116 sír látott napvilágot, több esetben kettős temetkezéssel. A honfoglalás kori sírok nem bolygatták a korábbiakat. Két esetben késő avar kori sírban korábbi temetkezések feldúlt csontjai is elő-

kerültek. Ezt támasztják alá a 110. sír aranyozott ezüst, préselt, pajzs alakú veretei, amelyek mellett íjcsontok, pont-kör díszes bogozó, nyílcsúcsok stb. voltak.

Az ÉNy–DK-i tájolású avar kori sírok leletei a késő avar korra, valamint a 9. század elejére jellemzőek: két félgömbből összeállított gömbcsüngős, ovális karikájú gyöngycsüngős, többszörös S-végű fülbevalók, spirális, egy esetben köves gyűrűk, dinnyemag alakú és kásagyöngyök, orsógombok, huzalkarperec, csonttégely, vascsatok, kések, karikák, hiányos, öntött övgarnitúrák, tojások, állatcsontok, edények, egy esetben vaspohárka. Egy kivétellel a sírok rabolatlanok voltak. Egy esetben találtunk DK–ÉNy-i tájolású sírt (nő csecsemővel). Emelésre érdemes a 99. sz. kislánysír, amelyben a gyöngycsüngős fülbevalón, dinnyemag és kásagyöngyökön, orsógombon stb. kívül 7 db birkacontból készült asztragalosz is napvilágot látott.

A Ny–K-i tájolású (egy esetben K–Ny-i) honfoglalás és kora Árpád-kori sírok jó része melléklet nélküli volt, különösen a temető rész D-i szélén. Leletek: ezüstkarika és S-végű fülbevalók, gyűrűk, gyöngyök, kétélű nyílcsúcs. Kiemelkednek közülük az 5. (négyzetes átmeteszű nyakperec, gomb, gyöngyök, fülbevaló), a 7. (S-végű fülbevaló, gyöngyök, félhold alakú csüngő, gomb, gyűrű) és a 68. sírok (csavart huzalú nyakperec, gyöngyök levél alakú csüngővel, 4 db nagyméretű gomb, fülbevaló, gyűrű).

S. PERÉMI ÁGOTA

19. Baracs, római katonai tábor (Fejér megye) B, Rő

2002. július 1–19. között folytattuk le a baracsi római katonai tábor (Annamatia) feltárásának 4. ásatási kampányát a PPKE BTK és az Intercisa Múzeum közös munkájának keretében. Az idei ásatás során a tábor parancsnoki épületének a kutatását kezdtük meg. Munka közben derült ki, hogy az 1870-es években végzett Derecskey Lajos féle szőlőültetéskor a talaj rigolózása miatt a kőtábor római rétegei gyakorlatilag teljesen megsemmisültek 80–90 cm mélységig. Eddig a mélységig a római leletek keverten újkori mázas cserepekkel együtt kerültek elő. Az altalaj a többi, korábban már kutatott területtel ellentétben itt már 60–80 cm mélységben jelentkezett. A kőtábor principiájának a falai vagy teljesen kiszedettek vagy az alapozás legalsó kősora maradt csak meg. A parancsnoki épület udvar és a Vorhalle közti hosszanti falát (24 m) tárhattuk fel teljes egészében. Az alapozás habarcsba rakott apró kövekből állt, hasonlóan ahhoz, amelyet korábban Hóke L. írt le (ArchÉrt 2, 1870, 311–312, 170), ezért elképzelhető, hogy akkor is a principia falai kerültek elő. A fal északi sarkánál, tőle 1,1 m-re, vele párhuzamosan, azonos alapozási mélységű, a 4. alapozási kősorig megmaradt fal került elő, így valószínűleg a Vorhalle északi bejáratát találtuk meg. Az É-ra előtte levő területen a via principalis egy kis szakasza maradt meg 30–40 cm-es mélységben. A partfalhoz kö-